

Af MF Kristian Pihl Lorentzen, transportordfører for Venstre, mail: vkrl@ft.dk

Vejene er Danmarks livgivende blodårer

I medierne bliver den transportpolitiske debat ofte fremstillet med et forenklet og sensationspræget billede af, at enten er man til asfalt, eller også er man til kollektiv transport. Enten er man sort eller grøn. Det er en komplet unuanceret og fejltagtig fremstilling – i hvert fald når det gælder Venstres transportpolitik. Vi har naturligvis brug for en moderne og effektiv kollektiv transport i Danmark. Ikke mindst i forhold til storbyerne, hvor trafikken på vejene ville blive kaotisk, hvis ikke et stort antal pendlere rejste kollektivt. Det fordrejede og forenkledede billede opstår, fordi medierne sjældent skelner mellem investeringer og drift.

Mange penge til jernbanen – vejene lider

Når det gælder investeringer, har vi i senere år bevilget rigtigt mange milliarder til en tiltrængt forbedring af jernbanen. Og der udestår fortsat vigtige investeringer i yderligere elektrificering af banen. I alt er der igangsat togprojekter for mere end 119 mia. kr. Således har vi – på tværs af partier og skiftende regeringer - givet jernbanen investeringsmæssig prioritet i de senere år, selvom der ofte fremstilles et helt andet billede i medierne og i den politiske debat.

Til gengæld har der ophobet sig en række yderst påtrængende og grydeklare vejprojekter, der dels skal afhjælpe trængsel og tidsspilde, dels sikre bedre sammenhæng i Danmarks samt grundlag for vækst og jobskabelse i alle dele af landet. Danmark skal hænge sammen og vi skal have alle vognene med på ”det danske tog”. Vejdirektoratet er lige kommet med en statistik, der viser, at siden 2010 er trafikken på de danske motorveje steget med 25% - det kalder på politisk handlekraft.

Mere asfalt – mere effektiv togdrift

Her er så den klare melding fra Venstre og resten af regeringen: *Nu er det vejenes tur. Vi må og skal finde en stor pose penge til de mange påtrængende vejinvesteringer landet over.* Hvis ikke det lykkes, så vil den danske vækst holde i kø på vejnettet – og der bliver færre penge til fremtidens velfærd. *Der er hårdt brug for en langsigtet og helhedsorienteret masterplan for investeringer – med klar tyngde på vejene.*

Det betyder naturligvis ikke, at den kollektive transport skal svækkes. Tværtimod. Når vi taler om driften af den kollektive transport, herunder ikke mindst togdriften, så er målet at få gennemført en tiltrængt modernisering og effektivisering til gavn for passagerne. To er midlerne er indsættelse af pålidelige eltog samt kloge udbud togdriften i passende pakker. Desuden skal vi have styrket sammenhængen på tværs i hele den kollektive transport. Ikke mindst i hovedstadsområdet er der store gevinster at hente på den

konto. Venstre ønsker, at der skal køre rigtig mange tog på de eksisterende skinner – og det til tiden og med grøn energi. Men når det gælder kommende anlægsprojekter frem mod 2030, så er og bliver det vejenes tur. Det er komplet uholdbart og formynderisk, hvis vi bliver ved med at bruge næsten alle rådige penge på togskiner, mens 90 pct. af det samlede transportarbejde foregår på vejene.

Med til historien hører også, at de fleste kollektive rejser rent foregår faktisk sker på vejene, nemlig busrejserne. Og dette behov for asfalt vil ikke blive mindre i fremtiden, hvor grønne og effektive BRT-busser (Bus Rapid Transit) vil gøre store landvindinger ved de større byer. Og hvor selvkørende grønne biler og busser givetvis bliver en vigtig del af fremtidens kollektive transport landet over. Det er derfor misvisende og en hån mod busserne, når de røde partier sætter lighedstegn mellem tog og kollektiv transport.

God vejmelding fra transportministeren

Jeg noterer med tilfredshed, at transportminister Ole Birk Olesen på vegne af regeringen har peget på en række vigtige vejprojekter, der skal fremmes i de kommende år. Jeg nævner dem her i tilfældig rækkefølge: 1) Anlæggelse af en jysk parallelmotorvej ("Hærvejsmotorvejen"), der skal aflaste E45 og Vejlefjordbroen, samt sikre fornyet vækst til store dele af Jylland. 2) Udbygning af Fynske Motorvej. 3) Ny motorvej til Kalundborg. 4) Udvidelser og forbedringer på E45. 5) Færdiggørelse af motorvej til Hillerød. 6) Anlæggelse af Den Tredje Limforbindelse vest for Aalborg som et vigtigt led i fremtidssikringen af Den Jyske Transportkorridor. 7) Færdiggørelse af motorvejen til Frederikssund.

Jeg vil i supplement hertil pege på følgende projekter, der også bør nyde fremme i forbindelse med en samlet masterplan: A) Anlæggelse af en tunnel/østlig ringvej ved København – i samspil med private investorer. B) Ny motorvej mellem Næstved og Rønnede. C) Udbygning af Rute 26 mellem Viborg og Aarhus. D) Robust pulje til 2+1 vejudvidelser med henblik på bedre opkobling af de landsdele, hvor der ikke er grundlag for at bygge motorvej. E) Færdiggørelse af Helsingørmotorvejens udbygning.

Er der dybest set vilje til vej?

Disse mange påtrængende investeringer fordrer naturligvis holdbar finansiering. Her har regeringen givet bolden op med 22 mia. kr. til infrastruktur frem mod 2025. Dertil kommer mulig finansiering fra den private sektor ved udvalgte projekter, hvor hel eller delvist brugerbetaling er realistisk. Regeringens 22 milliarder står i skærende kontrast til de 0 kroner, som socialdemokraterne har afsat i deres 2025 plan. Der er ovenikøbet lige nu et gigantisk hul på 15 milliarder i Togfonden, fordi ingen socialdemokrater havde fantasi til at forestille sig et varigt fald i oliepriserne. Det er et klassisk eksempel på, at man aldrig skal sælge skindet før bjørnen er skudt. Hvis Socialdemokraterne fortsætter med at holde stædigt fast på Togfondens

dyre timemodel mellem Aarhus og Odense, så skal det sorte hul dækkes af de midler, der ellers skulle gå til de hårdt tiltrængte vejinvesteringer. Det er i min optik et rædselsscenario.

Jeg håber inderligt, at de øvrige partier ved efterårets finanspolitiske forhandlinger vil tage bestik af behovet for bedre veje – de livgivende blodårer i det danske samfund. Når der er afsat penge og fundet investeringsmæssigt råderum, kan vi komme videre med at lave en helhedsorienteret investeringsplan og komme ud over stepperne med konkrete vejprojekter. De kommende måneder vil vise, om der hos oppositionen dybest set er vilje til vej.